ISSN 1977-8902

EUROPESE BANKAUTORITEIT

SAMENVATTING VAN HET JAARVERSLAG 2014

EBA EUROPEAN BANKING AUTHORITY

Europe Direct helpt u antwoord te vinden op uw vragen over de Europese Unie.

Gratis nummer (*):

00 800 6 7 8 9 10 11

(*) De informatie wordt gratis verstrekt en bellen is doorgaans gratis, maar sommige operatoren, telefooncellen of hotels kunnen kosten aanrekenen.

Eigendomsrecht van de foto's:
Europese Bankautoriteit, bladzijden 3, 5, 10
shutterstock.com/Slavoljub Pantelic, bladzijde 4
John Foxx/Getty Images, bladzijde 7
istockphoto.com/pablographix, bladzijde 9
istockphoto.com/Adam Petto, bladzijde 12

print	ISBN 978-92-9245-149-3	ISSN 1977-8678	doi:10.2853/520812	DZ-AA-15-001-NL-C
epub	ISBN 978-92-9245-146-2	ISSN 1977-8902	doi:10.2853/53707	DZ-AA-15-001-NL-E
web	ISBN 978-92-9245-111-0	ISSN 1977-8902	doi:10.2853/027	DZ-AA-15-001-NL-N
flip book	ISBN 978-92-9245-122-6	ISSN 1977-8902	doi:10.2853/923209	DZ-AA-15-002-NL-N

Meer gegevens over de Europese Unie vindt u op internet via de Europaserver (http://europa.eu).
Luxemburg: Bureau voor publicaties van de Europese Unie, 2015

© Europese Bankautoriteit, 2015
Overneming met bronvermelding toegestaan.

Printed in Luxembourg
Gedrukt op totaal chloorvrij gebleekt papier (TCF)

SAMENVATTING
VAN HET JAARVERSLAG
2014

EBA EUROPEAN BANKING AUTHORITY

Samenvatting

Over de EBA

De Europese Bankautoriteit (EBA) is een onafhankelijk EU-orgaan dat zich toelegt op effectieve en consistente prudentiële voorschriften voor en dito toezicht op de bankensector in de EU. Haar algemene doelstellingen zijn de financiële stabiliteit in de EU te handhaven en de integriteit, efficiëntie en goede werking van de bankensector te waarborgen.

De voornaamste taak van de EBA bestaat erin bij te dragen aan de ontwikkeling van het gemeenschappelijke rulebook voor banken. Hierin moeten gemeenschappelijke geharmoniseerde prudentiële regels voor financiële instellingen in de hele EU worden vastgelegd. De autoriteit speelt ook een belangrijke rol bij de bevordering van de convergentie van toezichtpraktijken en heeft het mandaat gekregen om de risico's en zwakke punten in de Europese bankensector in kaart te brengen.

Op 1 januari 2011 is de EBA op het hoogtepunt van de financiële crisis opgericht als onderdeel van het Europees Systeem voor financieel toezicht (ESFS). De autoriteit heeft alle bestaande verantwoordelijkheden en taken overgenomen van haar voorganger, het Comité van Europese bankentoezichthouders (CEBT).

Beoordeling van de EBA door de EU-instellingen in 2014

In 2014 hebben de Europese Commissie, het Europees Parlement, de Raad van de EU en de Europese Rekenkamer een uitgebreide beoordeling uitgevoerd van de Europese toezichthoudende autoriteiten (ETA's) en het ESFS, voor het eerst sinds hun oprichting in 2011. Zowel voor de EBA als voor de andere ETA's was 2014 een belangrijk jaar.

Het in augustus 2014 uitgebrachte verslag van de Europese Commissie is opgesteld overeenkomstig artikel 81 van de verordening inzake ETA's, waarin is vastgelegd dat de Commissie om de drie jaar een algemeen verslag moet publiceren over de ervaring die is opgedaan naar aanleiding van de werkzaamheden van de ETA's. Hieraan ging een in februari 2014 uitgebracht verslag van het Europees Parlement vooraf, waarin werd voortgeborduurd op de bevindingen van een onderzoek van de consultancyfirma Mazars, dat in opdracht van het Parlement was uitgevoerd. Hierop volgde een speciaal verslag in juli 2014 van de Europese Rekenkamer over de prestaties van de EBA tijdens de financiële crisis en, tot slot, de goedkeuring van de conclusies van de ECOFIN-Raad inzake de ESFS-beoordelingen in november 2014.

Alle instellingen concludeerden dat de EBA ondanks de moeilijke omstandigheden snel een goed functionerende organisatie had weten op te zetten en aanzienlijke vooruitgang had weten te boeken waar het gaat om de erkenning als op zichzelf staande autoriteit.

De instellingen kwamen tot een positieve beoordeling van de prestaties van de EBA in het licht van haar brede takenpakket, met name haar significante bijdrage aan de ontwikkeling van het gemeenschappelijke rulebook in de bankensector. Zij erkenden dat dit is bewerkstelligd met aanzienlijke beperkingen van de financiële en personele middelen, ondanks het feit dat de EBA van de EU-wetgever steeds meer opdrachten en taken krijgt toegewezen.

De beoordelingen omvatten een aantal aanbevelingen ter verbetering van de effectiviteit en productiviteit van de EBA, in het bijzonder betreffende haar rol inzake toezichtconvergentie en consumentenbescherming, en de versterking van haar interne bestuursprocessen. Zij erkenden tevens dat het juridische mandaat van de EBA op diverse terreinen beperkt is, waaronder haar rol bij stresstests, bindende bemiddeling tussen bevoegde autoriteiten en haar betrokkenheid bij wetgevingsonderhandelingen op EU-niveau.

De EBA heeft kennis genomen van de resultaten van de beoordelingen en haar waardering uitgesproken voor de positieve evaluatie die zij heeft ontvangen, alsmede voor de erkenning van haar juridische beperkingen die de volledige tenuitvoerlegging van haar mandaat in de weg stonden.

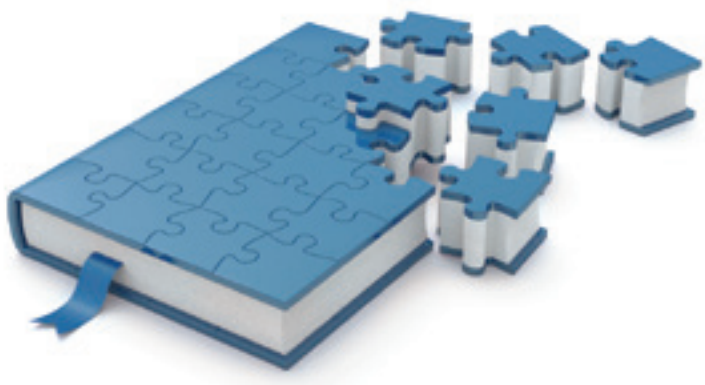

Wat is er bereikt in 2014?

In 2014 heeft de EBA aanzienlijke vooruitgang geboekt en haar cruciale rol voortgezet bij het waarborgen van de integriteit en stabiliteit van de bankensector in de EU. Vermeldenswaardig zijn de verdere ontwikkeling van het gemeenschappelijke rulebook in de bankensector, verdere bevordering van convergentie op het gebied van toezicht en risicobeoordeling, en voortzetting van werkzaamheden ter versterking van de transparantie in de Europese bankensector. Voorts is de EBA zich blijven toeleggen op de bescherming van consumenten en het toezicht op financiële innovatie.

De laatste hand aan het gemeenschappelijke rulebook in de bankensector

Een van de hoofdtaken van de EBA bestaat erin bij te dragen aan de ontwikkeling van het gemeenschappelijke rulebook voor de bankensector in de EU. Hiermee legt de EBA de regelgevende fundamenten voor een geharmoniseerde Europese bankensector, waarvan zowel landen met als landen zonder de euro deel uitmaken. Middels haar rol ter bevordering van de consistente toepassing van het gemeenschappelijke rulebook in de hele EU draagt de EBA tevens zorg voor convergentie in de toepassing van deze regels in toezicht- en afwikkelingspraktijken.

In 2014 heeft de EBA deze taak volbracht met 32 bindende technische normen, 23 verslagen, 17 richtsnoeren en 14 adviezen, die hebben geleid tot de convergente tenuitvoerlegging van de bankensectorwetgeving van niveau 1, in het bijzonder de verordening kapitaalvereisten (VKV), de richtlijn kapitaalvereisten (RKV) en de richtlijn herstel en afwikkeling van banken („Bank Recovery and Resolution Directive", BRRD). De EBA ging nog verder en heeft antwoorden gegeven op vragen van betrokken partijen over de toepassing van specifieke bepalingen op niveau 1 en 2 van het regelgevingskader voor het bankwezen.

In 2014 heeft de EBA zich wat het gemeenschappelijke rulebook betreft, toegelegd op onder meer de volgende zaken: gebruik van interne modellen, gemeenschappelijke verslagleggingskaders, toezichtconvergentie, herstel en afwikkeling van banken, beloning en vooruitgang op het gebied van eigen middelen.

Herstel van vertrouwen en versterking van transparantie

In de nasleep van de financiële crisis rees regelmatig de vraag waarom er, bij gebruik van interne modellen van banken, aanzienlijke verschillen waren in de berekeningen van risicogewogen activa. De EBA heeft zich ingezet voor het herstel van vertrouwen in het gebruik van interne modellen voor kapitaaldoeleinden. In dit verband hebben Europese wetgevers tevens erkend dat er diverse aanvullende controles moesten worden ingevoerd voor het gebruik van deze modellen. De EBA heeft daartoe een aantal technische reguleringsnormen en benchmarks opgesteld waarmee toezichthouders de uitkomsten van modellen kunnen beoordelen en de transparantie met betrekking tot het gebruik ervan kunnen helpen verbeteren.

De verordening kapitaalvereisten voorziet in de mogelijkheid om opdracht te geven tot het opstellen van technische reguleringsnormen ter harmonisering van het proces dat moet worden gevolgd wanneer er wijzigingen worden aangebracht in interne modellen. De EBA heeft deze ontwerpen van technische reguleringsnormen betreffende de voorwaarden voor het beoordelen van de materialiteit van aanvullingen op en wijzigingen in interne modellen voor krediet- en operationele risico's eind 2013 voorgelegd aan de Europese Commissie (en zij zijn medio 2014 in werking getreden), terwijl de ontwerpen van technische reguleringsnormen voor de internemodelaanpak inzake marktrisico's halverwege 2014 zijn voorgelegd. Voorts heeft de EBA drie ontwerpen van technische reguleringsnormen opgesteld waarin de methode wordt beschreven die bevoegde autoriteiten moeten volgen bij de beoordeling van de naleving van vereisten voor het gebruik van interne modellen voor krediet-, markt- en operationele risico's door instellingen. Deze worden eind 2015 voorgelegd aan de Europese Commissie.

In 2014 heeft de EBA zorgen over verschillen in de berekening van risicogewogen activa ondervangen door haar aanzienlijke inspanningen op het gebied van de vergelijkbaarheid van kapitaalvereisten, wat heeft geresulteerd in een beter begrip van de consistentie van risicogewogen activa. De EBA heeft ook de transparantie van interne modellen en hun uitkomsten versterkt door bekendmaking van gegevens in een consistente indeling en met consistente definities.

Voorts heeft de EBA in 2014 benadrukt dat uniforme verslagleggingsvereisten in sterke mate bijdragen tot de beschikbaarheid en vergelijkbaarheid van gegevens. Dit is niet alleen van belang voor de EBA, maar ook voor het Europees Comité voor systeemrisico's (ECSR) en het gemeenschappelijke toezichtmechanisme (GTM), die voor de uitvoering van hun taken over vergelijkbare gegevens moeten beschikken. Er zijn inmiddels geharmoniseerde verslagleggingsvereisten met betrekking tot onder meer eigen vermogen, grote posities en liquiditeitsdekking.

In 2014 heeft de EBA zich beziggehouden met diverse onderwerpen op het vlak van marktinfrastructuur en heeft zij normen ontwikkeld voor de algemene kapitaalvereisten die gaan gelden voor alle centrale effectenbewaarinstellingen. In 2015 wordt de laatste hand gelegd aan deze normen.

Aandacht voor regelgeving inzake herstel en afwikkeling

Overeenkomstig haar nieuwe verantwoordelijkheden die voortvloeien uit de nieuwe richtlijn herstel en afwikkeling van banken, heeft de EBA haar aandacht toegespitst op regelgeving inzake herstel en afwikkeling en een aantal reguleringsproducten op dit terrein ontwikkeld. In dit verband werkt de EBA thans aan een veertigtal richtsnoeren, technische reguleringsnormen en technische uitvoeringsnormen en dient zij de Europese Commissie van advies met betrekking tot gedelegeerde handelingen. Bij de ontwikkeling van deze reguleringsproducten stond

het proportionaliteitsbeginsel centraal. Hierin wordt namelijk het belang van de diversiteit van het Europese bankwezen erkend en wordt expliciet gesteld dat regels op zodanige wijze moeten worden ontwikkeld en toegepast dat deze diversiteit wordt onderkend en veiliggesteld.

De Europese Commissie voorzien van technisch advies

In 2014 heeft de EBA een aanzienlijke bijdrage geleverd aan beleidsontwikkeling op internationaal en Europees niveau inzake securitisatie met de publicatie van een advies, een discussienota en richtsnoeren.

De ontwikkeling van een gedegen en prudente securitisatiemarkt vormt de grondslag voor de Unie van kapitaalmarkten. Dit zal de verdere integratie van de financiële markten van de EU bevorderen, bijdragen aan de diversificatie van de financieringsbronnen voor banken en kapitaal vrijmaken, wat positief zal uitwerken op de risicoverdeling en het banken gemakkelijker zal maken om geld te lenen aan huishoudens en bedrijven. In 2015 zal de EBA technisch advies uitbrengen aan de Europese Commissie over de ontwikkeling van eenvoudige, gestandaardiseerde en transparante producten op de securitisatiemarkt.

De EBA heeft een gedetailleerd verslag gepubliceerd over de kaders voor gedekte obligaties, waarin een reeks beste praktijken is vastgesteld waarmee een robuust en consistent regelgevingskader wordt gewaarborgd.

In 2014 heeft de Europese Commissie de EBA verzocht om technisch advies over gedelegeerde wetgeving die voortvloeit uit de verordening kapitaalvereisten, de richtlijn kapitaalvereisten en de richtlijn herstel en afwikkeling van banken.

Bijdragen aan een degelijker beloningskader

De wetgevingswijzigingen die met de richtlijn kapitaalvereisten zijn doorgevoerd ter versterking van beloningspraktijken in instellingen in de EU, zijn op 1 januari 2014 in werking getreden. In de loop van het jaar heeft de EBA een aantal ontwerpversies voor technische reguleringsnormen opgesteld op basis waarvan categorieën personeelsleden kunnen worden vastgesteld die een materiële impact hebben op het risicoprofiel van een instelling. Daarnaast heeft zij nog andere normen opgesteld betreffende diverse aspecten van beloningsbeleid. De EBA heeft tevens haar jaarverslag gepubliceerd over de geaggregeerde cijfers van grootverdieners in de bankensector over de periode 2010-2012. In 2015 zal de EBA een verslag uitbrengen over benchmarking voor beloningen.

De processen achter de ontwikkeling van het gemeenschappelijke rulebook

De EBA raadpleegt alle betrokken partijen regelmatig. Zo worden hun standpunten en punten van zorg meegenomen in het beleidsvormingsproces van de EU. Achter de werkzaamheden van de EBA voor het gemeenschappelijke rulebook gaan aanzienlijke raadplegings- en ondersteuningsactiviteiten schuil. Zo is er een procedure opgezet voor het stellen en beantwoorden van vragen (Q&A), heeft er effectbeoordeling plaatsgevonden, is er juridische ondersteuning geboden bij het opstellen van technische normen, richtsnoeren en aanbevelingen, de juiste toepassing van EU-wetgeving, naleving van internationale normen, betrokkenheid van belanghebbenden en coördinatie van activiteiten om hen op de juiste wijze te informeren.

Q&A-procedure voor het gemeenschappelijke rulebook

Voor een soepele tenuitvoerlegging van de RKV IV/VKV heeft de EBA een Q&A-tool gelanceerd. Deze tool biedt één interface voor nationale toezichthoudende autoriteiten, instellingen en hun verenigingen, evenals andere betrokken partijen, via welke zij vragen kunnen stellen over de praktische uitvoering en consistente tenuitvoerlegging van EU-regelgeving in de bankensector in de EU.

Effectbeoordeling

De EBA past het beginsel van betere regelgeving toe bij de uitvoering van haar taken, ook bij haar werkzaamheden voor het gemeenschappelijke rulebook. Tevens wordt er een effectbeoordeling uitgevoerd ter ondersteuning van de ontwikkeling van regelgevingsbeleid door de EBA. In 2014 heeft de EBA wederom een kosten-batenanalyse uitgevoerd van haar technische normen, richtsnoeren en aanbevelingen, alsmede van de daarin vervatte beleidsopties. Verder bracht de EBA twee specifieke verslagen uit waarin het effect van de omzetting van de Basel III-voorschriften in de EU wordt gevolgd (in maart voor gegevens t.e.m. juni 2013 en in september voor gegevens t.e.m. december 2013). Voorts heeft de EBA in 2014 een effectbeoordeling uitgevoerd van de

liquiditeitsdekkingsvereisten in de EU en de analyseresultaten in januari 2015 gepubliceerd.

Bevordering van toezichtconvergentie

Een belangrijke pijler van het EBA-mandaat is de bevordering van toezichtconvergentie. In 2014 heeft de autoriteit een aantal normen en richtsnoeren ontwikkeld om convergentie te bewerkstelligen in toezichtmethodologieën en het functioneren van colleges van toezichthouders. De EBA is zich blijven toeleggen op de ontwikkeling van het Europees handboek voor toezicht, het gemeenschappelijke kader voor de vaststelling, meting en analyse van risico's bij banken, samen met een algemene leidraad voor interventie op het gebied van toezicht en corrigerende maatregelen.

Betrokkenheid van colleges van toezichthouders

2014 was een uitdagend jaar voor toezichtconvergentie bij colleges. Er heeft zich een aantal veranderingen voorgedaan, waaronder de invoering van nieuwe juridische voorschriften en een overgang naar het gemeenschappelijke toezichtmechanisme (GTM) voor instellingen in lidstaten van de eurozone.

In hetzelfde jaar is de EBA een nieuwe weg ingeslagen. Colleges worden op andere wijze benaderd, waarbij de mate van interactie afhangt van de systeemrelevantie van elke bankgroep. Er is een extra categorie voor colleges ingevoerd, waardoor er nu drie bewakingscategorieën zijn: op de voet gevolgde colleges, naar thema gevolgde colleges en overige colleges.

Er is in redelijke mate voldaan aan de voorschriften van het EBA-actieplan voor colleges voor 2014. Colleges bleken beter te functioneren dan in voorgaande jaren. De EBA hanteerde voor het eerst een scoresysteem met drie niveaus (goed, voldoende en te verbeteren) op basis waarvan colleges aan het einde van het jaar aan de hand van vastgestelde en duidelijke benchmarking feedback krijgen over hun prestaties en het actieplan voor colleges.

De actieve deelname van de EBA tijdens collegevergaderingen werd toegejuicht door bevoegde autoriteiten, met name voor wat betreft de interpretatie van nieuwe beleidsproducten en de

gevolgen die deze hebben voor het functioneren van colleges en de inhoud en formulering van de voornaamste te behalen resultaten. De leidraad die door de EBA wordt verschaft op gebieden zoals de doorlichting van de kwaliteit van activa en stresstests, is ook positief ontvangen.

Doorlichting van de kritieke functies en kernbedrijfsonderdelen van grensoverschrijdende banken

In 2014 heeft de EBA zich in aanloop naar de tenuitvoerlegging van de richtlijn herstel en afwikkeling van banken extra ingezet voor de ontwikkeling en coördinatie van effectieve en consistente planning betreffende herstel en afwikkeling in Europa.

De EBA heeft 27 Europese grensoverschrijdende bankgroepen met elkaar vergeleken (die goed zijn voor circa 50 procent van de totale activa van alle banken in de EU), waarbij voornamelijk is bekeken hoe kredietinstellingen kritieke functies en kernbedrijfsonderdelen beoordelen in hun herstelplannen. Hieruit is naar voren gekomen dat de algemene aanpak in dezen substantiële verschillen vertoont tussen bankgroepen en dat deze voor een zekere verbetering vatbaar is, met name waar het gaat om de definitie van kritieke functies. De bevindingen zijn meegedeeld aan bevoegde autoriteiten, zodat zij deze kunnen meenemen in hun beoordeling van herstelplannen, en aan afwikkelingsautoriteiten, die ze kunnen meenemen in hun afwikkelingsplannen.

Collegiale toetsingen en opleidingsprogramma's

Ter bevordering van consistentie in toezichtresultaten heeft de EBA een collegiale toetsing uitgevoerd met de vraag of bevoegde autoriteiten zich hielden aan de EBA-richtsnoeren betreffende het beheer van het concentratierisico

in het kader van de toetsingsprocedure. De resultaten van de toetsing zijn meegenomen bij de ontwikkeling van de module over het risico van kredietconcentratie in het gemeenschappelijk handboek voor toezicht.

In 2014 heeft de EBA 15 branchespecifieke en vijf sectoroverschrijdende trainingen georganiseerd voor bevoegde autoriteiten (waarvan er acht plaatsvonden op het kantoor van de EBA). Deze hebben bijgedragen aan de ontwikkeling van (een) gemeenschappelijke toezichtcultuur, vaardigheden en benaderingen bij de verschillende bevoegde autoriteiten in de EU.

Risico's beoordelen en transparantie waarborgen in de Europese bankensector

De EBA heeft enerzijds als taak marktontwikkelingen te volgen en te beoordelen en anderzijds trends, potentiële risico's en zwakke punten in het Europese bankensysteem vast te stellen. In 2014 is de EBA-infrastructuur voor risicobeoordeling versterkt dankzij een aantal significante ontwikkelingen: invoering van een centrale EU-gegevenshub, nieuwe verslagleggingsvoorschriften ter verbetering van de voornaamste risico-indicatoren en reguliere risicoproducten, thematische werkzaamheden op het gebied van consistentie van risicogewogen activa en coördinatie van de evaluatie van de stresstests die zijn uitgevoerd bij de grootste banken in de EU.

De EBA als gegevenshub

Voor het eerst heeft de EBA één reeks verslagleggingsnormen inzake toezicht ontwikkeld en ingevoerd in de vorm van gemeenschappelijke verslagleggingsvoorschriften (COREP) en financiële verslagleggingsvoorschriften (FINREP). Deze normen hebben informatie opgeleverd over het eigen vermogen van banken (COREP) en balansgegevens (FINREP), die consistent moet worden overgenomen en op één plaats moet worden bewaard. De EBA heeft microprudentiële gegevens van afzonderlijke banken gedeeld met bevoegde autoriteiten en toezichthouders hadden op vrijwillige basis toegang tot een gedeelde database en konden belangrijke risico-indicatoren (KRI's) van banken in de EBA-steekproef delen en ontvangen. Het memorandum van overeenstemming wordt begin 2015 bijgewerkt. Het is de bedoeling dat alle toezichthouders hieronder vallen.

Stresstest in de hele EU

De EBA voert in de hele EU stresstests uit waarmee wordt bijgedragen aan de stabiliteit van het bankwezen en herstel van het vertrouwen in het banksysteem. Met deze tests wordt beoogd de veerkracht van Europese banken te evalueren bij een ongunstige economische conjunctuur, toezichthouders te helpen afzonderlijke banken te beoordelen, bij te dragen aan het begrip van systeemrisico's in de EU en uiteindelijk marktdiscipline in de sector te stimuleren. De EBA heeft in 2014 een oefening uitgevoerd op basis van gemeenschappelijke macro-economische scenario's en een consistente methodologie, die gepaard ging met een ongekende transparantie met betrekking tot de balansen van banken. Hierbij is gekeken naar de potentiële gevolgen van ernstige, maar plausibele gebeurtenissen. De EBA heeft voor 123 banken in de hele EU circa 9,6 miljoen gegevenspunten verzameld en verwerkt. De uitkomsten van de stresstest werden in oktober 2014 gepubliceerd.

Een verschil met voorgaande stresstests was dat de kwaliteit van activa van deelnemende banken moest worden doorgelicht middels een asset quality review (AQR). Deze doorlichting was een grote stap vooruit voor de werkzaamheden van de EBA met betrekking tot gemeenschappelijke definities en vergelijkbaarheid. In de oefening werd namelijk gebruikgemaakt van de geharmoniseerde definities van de EBA van clementie en niet renderende blootstellingen.

De impact van de stresstest werd beoordeeld aan de hand van de CET1-kapitaalverhouding (tier 1-kernkapitaalbestanddelen) volgens de overgangswetgeving VKV/RKV IV, waarvoor hurdle rates van 5,5 en 8,0 % werden gedefinieerd voor respectievelijk het ongunstige en het basisscenario. Eind 2013 bedroeg de gewogen gemiddelde CET1-kapitaalverhouding 11,1 % en in het ongunstige scenario zou deze met circa 260 bps afnemen, voornamelijk ten gevolge van kredietverliezen.

Uit de test bleek dat 24 deelnemende banken onder de vastgestelde drempels uitkwamen, leidend tot een totaal maximaal kapitaaltekort van 24,6 miljard EUR. Dankzij het aanvullende kapitaal dat banken met een tekort in 2014 hebben opgehaald, daalden de kapitaalbehoeften echter tot 9,5 miljard EUR en daalde het aantal

banken met een tekort tot 14. De toezichtmaatregelen voor afzonderlijke banken op basis van deze resultaten waren de verantwoordelijkheid van bevoegde autoriteiten.

Werk van schaduwbanken

In 2014 heeft de EBA een uitvoerig onderzoek verricht naar de interpretatie van de term „kredietinstelling", die wordt gebruikt in alle belangrijke onderdelen van de Uniewetgeving voor de bankensector, waaronder de RKV IV en de VKV, de richtlijn herstel en afwikkeling van banken en de GTM- en GAM-verordeningen. De EBA is voornemens in 2015 diverse andere werkzaamheden te verrichten in verband met schaduwbanken, zoals het opstellen van richtsnoeren voor blootstellingslimieten voor schaduwbankentiteiten krachtens artikel 395, lid 2, van de VKV.

Bescherming van consumenten en toezicht op financiële innovatie

De EBA speelt een cruciale rol in de bescherming van consumenten door transparantie, simpliciteit en eerlijkheid op de markt voor financiële producten en diensten te bevorderen, waarbij de nadruk ligt op hypotheken, persoonlijke leningen, spaarproducten, credit-/debetcards, betaalrekeningen en betaaldiensten. In 2014 heeft de EBA haar jaarverslag over consumententrends gepubliceerd in samenwerking met de Europese Autoriteit voor verzekeringen en bedrijfspensioenen (Eiopa) en de Europese Autoriteit voor effecten en markten (ESMA). Voorts organiseerde de EBA de tweede Dag van de consumentenbescherming van de gezamenlijke Europese toezichthoudende autoriteiten, die in juni 2014 plaatsvond in Londen. De EBA is ook blijven werken aan de erkenning en bewaking van innovatieve producten en diensten waarmee adequate bescherming aan consumenten, investeerders en deposanten in de hele EU wordt geboden.

Consumentenbescherming

In 2014 heeft de EBA regelgevende richtsnoeren opgesteld voor de hele levensduur van het product, dat wil zeggen in de interactiefasen voorafgaand aan de verkoop, bij de verkoop en na de verkoop tussen de consument en de financiële instelling.

De EBA heeft gedetailleerde richtsnoeren ontwikkeld — en ter raadpleging voorgelegd — voor producttoezicht en governanceregelingen voor retailbankingproducten. De richtsnoeren voorzien in interne regelingen voor de opzet, de marketing en het onderhoud gedurende de gehele levensduur van producten en zijn erop gericht te waarborgen dat producten zodanig worden opgezet dat zij aansluiten bij de belangen, doelstellingen en kenmerken van de doelmarkt. Zij zijn van toepassing op makers van retailbankingproducten en distributeurs. De EBA streeft ernaar in het voorjaar van 2015 een feedbackverklaring op te stellen en de laatste hand te leggen aan de richtsnoeren.

Voorts heeft de EBA technisch advies opgesteld — en ter raadpleging voorgelegd — waarin de criteria en factoren zijn opgenomen op grond waarvan de autoriteit zelf en bevoegde autoriteiten kunnen bepalen of er sprake is van significante zorgen over de bescherming van de investeerder met betrekking tot gestructureerde deposito's of van een bedreiging voor het naar behoren functioneren en de integriteit van financiële markten. De EBA, ESMA en Eiopa hebben ook een raadplegingsdocument uitgebracht over ontwerprichtsnoeren van het Gemengd Comité inzake cross-sellingpraktijken in de financiële sector in de hele EU. De ETA's verwachten later in 2015 de laatste hand te leggen aan de feedbackverklaring en de richtsnoeren.

De EBA is ook begonnen met werkzaamheden op het gebied van betaalrekeningen. De continue aandacht voor hypotheken heeft geleid tot de publicatie, in december 2014, van een raadplegingsdocument over ontwerprichtsnoeren inzake kredietwaardigheidsbeoordelingen op grond van de hypothekenrichtlijn (Mortgage Credit Directive, MCD). De EBA zal de definitieve richtsnoeren naar verwachting vóór de zomer van 2015 publiceren. De richtsnoeren zullen ingaan op de omzettingsdatum van de hypothekenrichtlijn op 21 maart 2016.

In juni 2014 hebben de EBA en ESMA in het kader van de inspanningen van de ETA's voor verdere toezichtconvergentie in de effecten- en bankensector het definitieve verslag van het Gemengd Comité gepubliceerd inzake richtsnoeren voor de afhandeling van klachten van consumenten in de effecten- en bankensector.

Toezicht op financiële innovatie

Na een waarschuwing te hebben afgegeven over een aantal risico's die voortvloeien uit het kopen, bewaren of verhandelen van virtuele valuta's, zoals bitcoins, heeft de EBA verder onderzocht of virtuele valuta's kunnen en moeten worden gereguleerd. In een advies van de EBA van juni 2014 worden de potentiële voordelen van virtuele valuta's geëvalueerd, zoals snellere en goedkopere transacties, financiële inclusie en bijdragen aan economische groei. Tevens heeft de autoriteit meer dan 70 risico's vastgesteld voor gebruikers en marktdeelnemers, risico's in verband met financiële integriteit zoals witwassen en andere financiële delicten en risico's voor bestaande betalingen in conventionele valuta's.

Op basis van deze evaluatie heeft de EBA geconcludeerd dat deze risico's alleen door middel van regelgeving kunnen worden aangepakt als hiervoor een substantieel pakket wordt opgesteld. Aangezien de ontwikkeling van een dergelijk pakket een tijdrovende klus is en sommige risico's inmiddels al realiteit zijn geworden, heeft de EBA het advies ook aan nationale toezichthouders gericht met de aanbeveling om gereguleerde kredietinstellingen, betalingsinstellingen en instellingen voor elektronisch geld te ontmoedigen virtuele valuta's te kopen, te bewaren of te verkopen. Met deze tweeledige benadering kunnen stelsels voor virtuele valuta's zich buiten de sector voor financiële dienstverlening ontwikkelen en kunnen financiële instellingen een betaalrekeningsrelatie onderhouden met bedrijven die actief zijn op het gebied van virtuele valuta's.

De EBA heeft een analyse verricht van op lening gebaseerde crowdfunding, waaronder de vaststelling van risico's voor deelnemers op deze markt, zoals kredietverstrekkers, leningnemers en platformaanbieders. De EBA heeft specifiek onderzocht met welk type regulering het vertrouwen in dit nieuwe marktsegment kan worden aangezwengeld en heeft huidige bedrijfsmodellen in de sector doorgelicht. Tot slot is bekeken in hoeverre de vastgestelde risico's al aan bod komen in bestaande EU-richtlijnen en -verordeningen en nationale regelgevingskaders.

Samenwerkingsverbanden van de EBA

De samenwerking met interne en externe belanghebbenden vormt een belangrijk onderdeel van de werkzaamheden van de EBA. Zo waren de pers- en communicatieactiviteiten van de EBA erop gericht ervoor te zorgen dat alle partijen waarvoor het werk van de autoriteit relevant was, correct, consistent en tijdig werden geïnformeerd over eventuele aandachtspunten. In de loop van 2014 heeft de EBA zich met name gericht op de coördinatie van activiteiten voor de stresstest die dat jaar in de hele EU is uitgevoerd. Doel hiervan was het bevorderen van de duidelijkheid over en het inzicht in de rol en doelstellingen van de autoriteit zelf en van de toezichthouders met bevoegdheden op het niveau van de lidstaten. Aan de website zijn niet alleen onderdelen toegevoegd over de stresstest in de EU, maar ook vele andere nieuwe gedeelten, zoals een nieuwe, interactieve tool met betrekking tot het gemeenschappelijke rulebook. In oktober 2014

lanceerde de EBA tegelijk met de bekendmaking van de uitkomsten van de stresstest haar Twitter-account en YouTube-kanaal.

In 2014 heeft het Gemengd Comité van de Europese toezichthoudende autoriteiten zijn werkzaamheden voortgezet als forum voor sectoroverschrijdende coördinatie en uitwisseling van informatie tussen de drie autoriteiten. Onder het voorzitterschap van de EBA in 2014 legde het Gemengd Comité zich met name toe op sectoroverschrijdende risico's en consumentenbescherming.

Het Gemengd Comité heeft twee gemeenschappelijke verslagen uitgebracht over sectoroverschrijdende risico's en zwakke punten in het financiële systeem van de EU, en het startsein gegeven voor een analyse van bedrijfsvoeringsrisico's. Op het gebied van consumentenbescherming lag het accent op de ontwikkeling van regelgevingstaken krachtens de PRIIP-wetgeving (Packaged Retail and Insurance-based Investment Products: pakketproducten voor retail- en verzekeringsgerelateerde beleggingen).

Overige terreinen van sectoroverschrijdende activiteiten zijn de ontwikkeling van richtsnoeren inzake de consistentie van toezichtpraktijken voor financiële conglomeraten, werkzaamheden op het gebied van securitisatie, taken krachtens het wetgevingspakket ter bestrijding van witwassen, terugdringen van het al te zeer afgaan op kredietbeoordelingen en het vaststellen van benchmarks.

In het kader van haar internationale betrokkenheid heeft de EBA regelmatig contact gehad met regulerings- en toezichtautoriteiten van derde landen, denktanks en instanties die internationale financiële standaarden vaststellen. Ook heeft zij deelgenomen aan de dialogen van de Europese Commissie inzake regelgeving voor de financiële markten. Daarnaast is de autoriteit rechtstreeks betrokken geweest bij de werkzaamheden van diverse internationale organen, met name het Bazels Comité voor bankentoezicht.

Verrichtingen

In 2014 heeft de EBA een aanzienlijk aantal interne operationele zaken ter hand genomen, waaronder juridische ondersteuning, de tenuitvoerlegging van een nieuw instrument voor projectbeheer, activiteiten op het gebied van gegevensbescherming, financieel en personeelsbeheer en informatietechnologie en interne controles.

Juridische ondersteuning

De EBA heeft gewerkt aan juridische kwesties in verband met de locatiewijziging van de autoriteit, personeelskwesties die voortvloeien uit het Statuut van de ambtenaren en de regeling die van toepassing is op de andere personeelsleden, overeenkomsten met EBA-leveranciers en verzoeken van EU-organen, zoals de Europese Rekenkamer en de Europese Ombudsman. In 2014 handelde de EBA meer dan veertig klachten af die rechtstreeks werden ontvangen van particulieren of rechtspersonen. De meeste daarvan hadden betrekking op consumentenbescherming.

Implementatie van Genius, een tool voor het beheer van projectportefeuilles

De EBA heeft een tool voor het beheer van projectportefeuilles (PPM) geïmplementeerd, bestaande uit een centrale database voor de hele organisatie en een homogene procedure ter ondersteuning van het hoger management en de bestuursorganen van de EBA bij de planning, de bewaking, het beheer en de prioritisatie van het EBA-werkprogramma.

Financieel beheer

De voortdurende verbetering van het beheer en de controle van financiële middelen heeft geleid tot een gemaximaliseerde begrotingsuitvoering voor het boekjaar en een aanzienlijke terugdringing van normale overdrachten naar het volgende boekjaar. De kwaliteit van de werkzaamheden op het gebied van financieel beheer is tevens naar voren gekomen bij de audits die in 2014 zijn uitgevoerd. Hierbij zijn geen grote problemen aan het licht gekomen, hetgeen een afspiegeling kan zijn van de nauwgezette opvolging van eerdere aanbevelingen en de voortdurende verbetering van de bestaande processen bij de EBA.

Personele middelen

Naar aanleiding van de publicatie van 69 selectieprocedures heeft de EBA 1 850 sollicitaties ontvangen, sollicitatiegesprekken gevoerd met 173 kandidaten en 41 tijdelijke medewerkers, 9 arbeidscontractanten en 19 gedetacheerde nationale deskundigen geworven.

Het totale personeelsbestand groeide tot 146, met 26 verschillende nationaliteiten uit de EU (tegen 24 in 2013), van wie 45 % vrouw was en 55 % man. De EBA heeft in oktober 2014 ook een stageprogramma ingevoerd voor jonge academici.

Informatietechnologie

Naast het onderhoud en de ondersteuning van productiesystemen voor gegevensverzameling en algemene infrastructuur heeft de EBA een aantal projecten geïmplementeerd overeenkomstig de goedgekeurde IT-strategie.

Tegen het einde van het jaar werd het platform van colleges aangesloten op het EBA-datacenter en op een flexibelere architectuur geïmplementeerd. Zo kan de EBA onafhankelijk opereren zonder de steun van een externe provider. Op het gebied van gemeenschappelijke IT-diensten heeft de EBA met succes een groot IT-infrastructuurproject afgerond in verband met de verhuizing naar een nieuw pand in Londen.

Belangrijke aandachtsgebieden voor 2015

De EBA heeft voor 2015 een vol programma ter bevordering en waarborging van de integriteit en stabiliteit van de bankensector in de EU. Op de agenda staan risicogewogen activa, regelgevende kalibratie van het hefboomeffect en stabiele financiering, regelgevend toezicht op instrumenten voor eigen vermogen, beloning, opties en vrije keuzes. De EBA zal de laatste hand leggen aan een aantal reguleringsproducten, zoals het depositogarantiestelsel en de oprichting van afwikkelingsautoriteiten.

Op het gebied van regelgeving zal de algemene prudentiële behandeling van beleggingsmaatschappijen tegen het licht worden gehouden, een verslag worden uitgebracht over kleine en middelgrote bedrijven, een effectieve dialoog tussen bevoegde autoriteiten worden gefaciliteerd en toezicht worden gehouden op kredietinstellingen, auditors en accountantskantoren. De EBA zal richtsnoeren opstellen inzake schaduwbanken en ontwerpen indienen voor technische reguleringsnormen inzake de consolidatie van prudentiële regelgeving.

Voorts zal de EBA zich blijven toeleggen op versterking van toezichtconvergentie, verbetering van instrumenten voor risicoanalyse, vergroting van de transparantie van de bankensector in de EU en haar inspanningen opvoeren voor regelgevings- en toezichtconvergentie op het gebied van betalingen in het bijzonder.

In 2015 zal de richtlijn herstel en afwikkeling van banken voor het eerst ten uitvoer worden gelegd. Dit wordt een drukke periode voor afwikkelings- en toezichthoudende autoriteiten en de EBA, gezien de rol die zij speelt bij de ondersteuning van de tenuitvoerlegging van het nieuwe Europese herstel- en afwikkelingskader.

Aangezien is besloten in 2015 geen stresstest in de hele EU uit te voeren, zal de EBA beginnen met de voorbereidingen voor de volgende oefening die in 2016 zal plaatsvinden. In plaats daarvan zal in 2015 een transparantieoefening worden georganiseerd, net als in 2013. Hieruit zullen gedetailleerde resultaten naar voren komen met betrekking tot de balansen en portefeuilles van banken in de EU.

Gedetailleerde lijst van door de EBA geleverde producten in 2014

Soort product	Nummer	Titel
Technische reguleringsnormen	22	2 technische reguleringsnormen inzake het functioneren van colleges
		3 technische reguleringsnormen inzake toestemming voor gegevensvrijstelling
		Technische reguleringsnorm inzake aanvullende zekerheden voor derivatencontracten
		Technische reguleringsnorm inzake de beoordeling van afwikkelbaarheid
		Technische reguleringsnorm inzake de beoordeling van de reikwijdte van het herstelplan door de bevoegde autoriteit
		Technische reguleringsnorm inzake de inhoud van herstelplannen
		Technische reguleringsnorm inzake de inhoud van groepafwikkelingsplannen
		Technische reguleringsnorm inzake informatie over anticyclische buffers
		Technische reguleringsnorm inzake uitfasering van de gestandaardiseerde benadering voor de blootstelling van effecten
		Technische reguleringsnorm inzake de vaststelling van globale systeemrelevante financiële instellingen
		Technische reguleringsnorm inzake instrumenten die voldoen aan de voorwaarden van artikel 90, lid j, onder ii) van RKV-IV
		Technische reguleringsnorm inzake margeperioden van risico
		Technische reguleringsnorm inzake materialiteit van modelwijzigingen en -aanvullingen
		Technische reguleringsnorm inzake eigen vermogen — deel 4
		Technische reguleringsnorm inzake eigen vermogen op basis van vaste overheads
		Technische reguleringsnorm inzake voorzichtige waarderingsaanpassingen
		Technische reguleringsnorm inzake de specificatie van inhoud van afwikkelingsplannen
		Technische reguleringsnorm inzake technische normen voor beroepsaansprakelijkheidsverzekering
		Technische reguleringsnorm inzake het gebruik van vrijstellingen voor valuta's met onvoldoende liquide activa

Soort product	Nummer	Titel
Technische uitvoeringsnormen	10	2 technische uitvoeringsnormen inzake het functioneren van colleges
		Wijzigingen in de technische uitvoeringsnorm inzake verslaglegging (wijziging van juli)
		Wijzigingen in de technische uitvoeringsnorm inzake verslaglegging (wijziging van oktober)
		Technische uitvoeringsnorm inzake valuta's met onvoldoende liquide activa
		Technische uitvoeringsnorm inzake valuta's met beperkte ontvankelijkheid door centrale banken
		Technische uitvoeringsnorm inzake definities voor toezichtrapportage over clementie en niet renderende blootstellingen
		Technische uitvoeringsnorm inzake bekendmaking van de waarden van indicatoren door globale systeemrelevante financiële instellingen
		Technische uitvoeringsnorm inzake de template voor informatieverschaffing met betrekking tot hefboomratio
		Technische uitvoeringsnorm inzake gemeenschappelijke besluitvorming over de goedkeuring van interne modellen
Richtsnoeren	17	Richtsnoeren inzake vertrouwelijkheid en informatieverschaffing
		Richtsnoeren inzake gegevensverzameling over grootverdieners
		Richtsnoeren inzake informatieverschaffing over onbezwaarde activa
		Richtsnoeren inzake financieringsplannen
		Richtsnoeren inzake materialiteit, eigendomsrecht en vertrouwelijkheid en frequentie van informatieverschaffing
		Richtsnoeren inzake methodologie ter vaststelling van overige systeemrelevante financiële instellingen
		Richtsnoeren inzake frequentere informatieverschaffing
		Richtsnoeren inzake bevoegdheden voor afwikkelbaarheid
		Richtsnoeren inzake reeksen scenario's voor herstelplannen
		Richtsnoeren inzake de veiligheid van internetbetalingen
		Richtsnoeren inzake de overdracht van een aanzienlijk deel van het risico in synthetische securitisatie
		Richtsnoeren inzake de overdracht van een aanzienlijk deel van het risico in traditionele securitisatie
		Richtsnoeren inzake speciale bekendmaking van indicatoren met systeemrelevantie
		Richtsnoeren inzake SREP-methodologieën en -processen (toezicht- en evaluatieproces van toezichthouders)
		Richtsnoeren inzake tests die kunnen leiden tot openbare steunmaatregelen
		Richtsnoeren inzake het toepasselijke notionele discontopercentage voor variabele, uitgestelde beloning op lange termijn
		Richtsnoeren inzake de benchmarkoefening voor beloningen
Aanbevelingen	1	Aanbeveling over het gebruik van de identificatiecode voor juridische entiteiten (LEI)

Soort product	Nummer	Titel
Adviezen	14	Advies over kredietkwaliteitsstappen in verband met gedekte obligaties
		Advies over beoordeling van macroprudentiële maatregelen
		Advies over wijziging van verslagleggingsdata
		Advies over blootstelling aan overgedragen kredietrisico's
		2 adviezen over het functioneren van het macroprudentiële kader
		Advies over beloning en toelagen
		Advies over structurele maatregelen
		Advies over de toepassing van de artikelen 108 en 109 van RKV-IV
		Advies over de toepassing van deel 1, titel II en artikel 113, lid 6 en lid 7 van de VKV
		Advies over virtuele valuta's
		Verslag over de beoordeling van de bankenperimeter in de EU
		Technisch advies over prudentieel filter voor winsten en verliezen tegen reële waarde die voortvloeien uit het eigen kredietrisico van de instelling in verband met derivaten
		Technisch advies over criteria en factoren voor interventiebevoegdheden betreffende gestructureerde deposito's
Verslagen	23	Kennisgeving over beloningstrends en -praktijken
		Jaarverslag 2013
		Jaarverslag over de impact van liquiditeitsdekking
		Verslag over benchmark-beloningstrends en -praktijken
		Verslag over consumententrends voor 2014
		Verslag van het Gemengd Comité over risico's en zwakke punten (voorjaar 2014)
		Verslag van het Gemengd Comité over risico's en zwakke punten (najaar 2014)
		Lijst van financiële conglomeraten 2014
		Overeenstemming van statistische en toezichtrapportage (JEGR)
		Verslag inzake luchtvaartuigen als onderpand
		2 verslagen over de stand van zaken van de tenuitvoerlegging van Basel III door banken (2014)
		Verslag over benchmarking van herstelplan
		2 verslagen over gedekte obligaties
		Verslag over de impact van verschillen in definities van hefboomratio
		Verslag over operaties voor herfinanciering op lange termijn
		Verslag over bewaking van AT1-instrumenten
		Verslag over aftrek van eigen vermogen van nettopensioenen/activa
		Verslag over de vereiste van securitisatieretentie
		Verslag over de risicobeoordeling van het Europese bankwezen (december 2014)
		Verslag over de risicobeoordeling van het Europese bankwezen (juni 2014)
		Interactieproces tussen MKB en hypotheken betreffende de uitkomst van het onderzoek naar risicogewogen activa
Raadplegingsdocumenten	64	Raadplegingsdocument over ontwerpversie van SREP-richtsnoeren

Soort product	Nummer	Titel
		Raadplegingsdocument over technische uitvoeringsnorm inzake gemeenschappelijke besluitvorming over de goedkeuring van interne modellen
		4 raadplegingsdocumenten over ontwerpen van technische regulerings- en uitvoeringsnormen betreffende colleges van toezichthouders
		Raadplegingsdocument over technische reguleringsnorm inzake het operationeel functioneren van afwikkelingscolleges
		Raadplegingsdocument over technische reguleringsnorm inzake kennisgevingsverplichtingen
		Raadplegingsdocument over XBRL-taxonomie
		2 raadplegingsdocumenten over richtsnoeren inzake informatieverschaffing op grond van de artikelen 432 en 433 van de VKV
		Raadplegingsdocument over richtsnoeren inzake gegevensverzameling over grootverdieners
		Raadplegingsdocument over richtsnoeren inzake de benchmarkoefening voor beloningen
		Raadplegingsdocument over de wijziging van de technische uitvoeringsnorm inzake verslaglegging over liquiditeitsdekking
		Raadplegingsdocument over de wijziging van de technische uitvoeringsnorm inzake verslaglegging over de hefboomratio
		Raadplegingsdocument over richtsnoeren inzake beloningsbeleid
		Raadplegingsdocument over technische reguleringsnormen inzake gegevensvrijstelling
		Raadplegingsdocument over technische reguleringsnorm inzake de behandeling van blootstelling van effecten in het kader van de IRB-benadering
		Raadplegingsdocument over technische reguleringsnorm inzake margeperioden van risico
		Raadplegingsdocument over technische reguleringsnorm inzake de methodologie voor AMA-beoordeling
		Raadplegingsdocument over technische reguleringsnorm inzake de invoering en het permanent gedeeltelijk gebruik (PPU) van de IRB-benadering
		Raadplegingsdocument over technische reguleringsnorm inzake CBB-informatieverschaffing, artikel 440 van de VKV
		Raadplegingsdocument over technische reguleringsnorm inzake de materialiteitsdrempel
		2 raadplegingsdocumenten over technische regulerings- en uitvoeringsnormen inzake benchmarking van geavanceerde benaderingen
		Raadplegingsdocument over technische uitvoeringsnorm inzake mapping van EKBI's
		Raadplegingsdocument over technische reguleringsnorm inzake technieken voor inperking van risico's voor OTC-derivatencontracten
		2 raadplegingsdocumenten over technische uitvoeringsnorm inzake mapping van externe kredietbeoordelingen
		3 raadplegingsdocumenten over technische reguleringsnorm inzake de beoordelingsmethodologie voor de IRB-benadering
		Raadplegingsdocument over richtsnoeren inzake ondersteuningsmaatregelen
		Raadplegingsdocument over technische reguleringsnorm inzake onafhankelijke taxateurs
		Raadplegingsdocument over richtsnoeren inzake de beoordelingscriteria voor overige systeemrelevante financiële instellingen
		Raadplegingsdocument over richtsnoeren inzake vroegtijdige interventiemaatregelen
		Raadplegingsdocument over richtsnoeren inzake instellingen die falen of waarschijnlijk gaan falen

Soort product	Nummer	Titel
		Raadplegingsdocument over richtsnoeren inzake een minimumlijst van diensten en faciliteiten
		Raadplegingsdocument over richtsnoeren inzake de implementatie van afwikkelingsinstrumenten (voor activascheiding)
		Raadplegingsdocument over richtsnoeren inzake de implementatie van afwikkelingsinstrumenten (voor sale business)
		Raadplegingsdocument over richtsnoeren inzake vereenvoudigde obligaties
		Raadplegingsdocument over technische uitvoeringsnorm inzake vereenvoudigde obligaties
		Raadplegingsdocument over betalingsvastleggingen
		Raadplegingsdocument over richtsnoeren inzake de onderlinge relatie tussen de richtlijn herstel en afwikkeling van banken en de RKV-VKV
		3 raadplegingsdocumenten over technische regulerings- en uitvoeringsnormen en richtsnoeren inzake financiële ondersteuning
		Raadplegingsdocument over minimumlijst van indicatoren voor herstelplannen
		Raadplegingsdocument over richtsnoeren inzake hinderpalen voor afwikkelbaarheid
		3 raadplegingsdocumenten over ontwerpen van technische reguleringsnormen over inhoud van afwikkelingsplannen en beoordeling van afwikkelbaarheid
		Raadplegingsdocument over contractuele erkenning van de inbreng van de particuliere sector
		Raadplegingsdocument over richtsnoeren inzake bijdragen aan depositogarantiestelsels
		Raadplegingsdocument over technische reguleringsnorm inzake taxateurs
		Raadplegingsdocument over richtsnoeren inzake omrekeningskoersen
		Raadplegingsdocument over richtsnoeren inzake de behandeling van aandeelhouders bij inbreng van de particuliere sector
		Raadplegingsdocument over technische reguleringsnorm inzake MREL
		Raadplegingsdocument over technisch advies in het kader van MiFIR voor gestructureerde deposito's
		Raadplegingsdocument over de veiligheid van internetbetalingen
		Raadplegingsdocument over richtsnoeren inzake de richtlijn betaalrekeningen
		Raadplegingsdocument over richtsnoeren inzake producttoezicht en -governance
		Raadplegingsdocument over richtsnoeren inzake kredietwaardigheidsvereisten krachtens de hypothekenrichtlijn
Discussienota's	3	Discussienota over pensioenen
		Discussienota over eenvoudige, gestandaardiseerde en transparante securitisatie
		Discussienota over richtsnoeren inzake paspoortvoorschriften krachtens de hypothekenrichtlijn
Collegiale toetsingen	1	Collegiale toetsing van EBA-richtsnoeren inzake concentratierisico (GL 31)

DZ-AA-15-001-NL-N

EUROPESE BANKAUTORITEIT

Floor 46, One Canada Square,
London E14 5AA

Tel. **+44 2073821776**
Fax: **+44 2073821771**
E-mail: **info@eba.europa.eu**

http://www.eba.europa.eu

Publicatiebureau

ISBN 978-92-9245-111-0